

Sygn. akt IV KK 218/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Zbigniew Kapiński

w sprawie **A. N.**

skazanego za czyn z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. w dniu 14 lipca 2022 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 19 marca 2021 r., sygn. akt III K (...),

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego A. N. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego A. N. w kasacji wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 grudnia 2021 roku, sygn. akt II AKa (...), zarzucił:

1. co do wszystkich czynów - rażące naruszenia prawa procesowego mający istotny wpływ na zapadłe rozstrzygnięcie tj.:

a. art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej i nienależytej kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem Okręgowym w B. z dnia 19 marca 2021 r. polegającym na

błędym uznaniu, iż nie wywołuje uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego uprzednie jego orzekanie w stosunku do skazanego za czyn podobny, popełniony w czasookresie objętym tożsamym postępowaniem, w toku którego doszło już do negatywnej oceny wiarygodności depozycji A. N., a w konsekwencji pozbawienie skazanego prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez bezstronny Sąd;

b. art. 170 § 1 pkt. 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 169 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej i nienależytej kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem Okręgowym w B. z dnia 19 marca 2021 r. polegającym na uznaniu, iż oddalenie szeregu wniosków dowodowych zgłoszonych w toku postępowania przed Sądem I instancji nie narusza prawa do obrony skazanego w sytuacji, gdy zmierzały one do weryfikacji prawdziwości depozycji składanych przez głównego świadka oskarżenia, jak też możliwości prawidłowego odtwarzania przez niego zdarzeń;

2. w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego przypisania A. N. czynu z pkt I z aktu oskarżenia (rozstrzygnięcia w punktach AI-2 orzeczenia Sądu Okręgowego w B.) - rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na zapadłe rozstrzygnięcie tj.:

a. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej i nienależytej kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem Okręgowym w B. z dnia 19 marca 2021 r. polegającym na powieleniu błędnego wnioskowania zgodnie z którym w sprawie z pomówienia, w przypadku potwierdzenia treści depozycji świadka w zakresie jednego zdarzenia (zarzucanego czynu) pozwala to na rozciągnięcie jego wiarygodności na inne zdarzenia (czyny) pomimo ich jawnej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, zaś zeznania świadka dotyczą szeregu zdarzeń o charakterze przestępnym ze zmienną konfiguracją osobową - co narusza zasadę obiektywizmu i rozstrzygania ewentualnych wątpliwości na korzyść skazanego;

3. w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego przypisania A. N. czynu z pkt II aktu oskarżenia (rozstrzygnięcia w punktach A3-4 orzeczenia Sądu Okręgowego w B.) - rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na zapadłe

rozstrzygnięcie tj.:

a. art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej i nienależytej kontroli instancyjnej zapadłego przed Sądem Okręgowym w B. z dnia 19 marca 2021 r. polegającym na błędnym powieleniu ustalenia faktycznego jakoby zgodnie z depozycjami H. S. miał on wraz z A. N. organizować amfetaminę, którą następnie świadek odsprzedawał B. W. w sytuacji, gdy taki fakt nie wynika z treści depozycji złożonych przez H. S., a w konsekwencji brak jest desygnatu czynności wykonawczej stanowiącej znamię typu czynu zabronionego określonego w art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

4. w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego przypisania A. N. czynu z pkt VI aktu oskarżenia (pkt A9 i A10 orzeczenia Sądu Okręgowego w B.) - rażące naruszenia prawa procesowego mające istotny wpływ na zapadłe rozstrzygnięcie tj.:

a. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. poprzez niewłaściwą kontrolę rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem I instancji i utrzymanie w mocy orzeczenia rażąco niesprawiedliwego polegającego na uznaniu, iż zachowanie A. N. wypełnia znamiona przestępstwa „prania brudnych pieniędzy” w sytuacji, gdy zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sądy obu instancji zachowanie to: 1) nie udaremniało lub znacznie utrudniało stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycia, zajęcia albo orzeczenia przepadku; 2) środki te przeznaczone były na kontynuowanie działalności przestępczej - w wyniku czego nie zostały zrealizowane znamiona zarzucanego czynu z art. 299 k.k.;

b. art. 299 § 7 k.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej i nienależytej kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem Okręgowym w B. z dnia 19 marca 2021 r. polegającym na uznaniu, iż kwoty będące przedmiotem obrotu (przelewane za pośrednictwem W.), a pochodzące z przestępstwa bazowego, stanowią korzyść majątkową pochodzącą z prania brudnych pieniędzy, a tym samym utrzymaniu w mocy orzeczenia sprzecznego z obowiązującymi przepisami.

Obrońca skazanego A. N. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu II

instancji w zakresie czynów wymienionych w punktach I-V aktu oskarżenia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania; uchylenie zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim wyroku sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego co do czynu z punktu VI aktu oskarżenia (punkt A9 i A10 wyroku Sądu Okręgowego w B.).

Prokurator Okręgowy w K. w odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Podzielając w pełni trafną argumentację przedstawioną przez prokuratora w pisemnej odpowiedzi, należało uznać, że kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego A. N. jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535§3 kpk. Na wstępie rozważań przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wydanemu przez Sąd odwoławczy na skutek rozpoznania przez ten sąd zwykłego środka odwoławczego.

Wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie wskazywano, że celem postępowania kasacyjnego, będącego nadzwyczajnym postępowaniem odwoławczym, jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi i istotnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym a jednocześnie takich które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona do wskazanych wyżej sytuacji. Postępowanie kasacyjne nie jest zatem postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje się zasadności i trafności dokonanych ustaleń faktycznych oraz nie bada kwestii współmierności orzeczonej kary (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017r., sygn. akt IV KK 276/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2019r., sygn. akt II KK 210/19).

Podkreślić również należy, że kasacja strony, będąca nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, wnoszona jest od orzeczenia sądu odwoławczego, nie zaś od orzeczenia pierwszoinstancyjnego, co wyraźnie wynika z treści art. 519 kk.

Oznacza to, że w kasacji nie można podnosić zarzutów typowych dla postępowania apelacyjnego, kwestionujących orzeczenie pierwszoinstancyjne jak również nie można powielać zarzutów podniesionych w zwykłym środku zaskarżenia. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w toku postępowania odwoławczego dojdzie do tzw. „efektu przeniesienia”, czyli zaabsorbowania do orzeczenia sądu odwoławczego (sądu II instancji) uchybień popełnionych przez sąd meriti. Kontrolą kasacyjną objęte są wyłącznie kwestie prawne i to zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523§1 kpk, popełnionych przez Sąd odwoławczy (por. postanowienie SN z dnia 2 grudnia 2020r., sygn. akt I KK 185/20). Wbrew wywodom autora kasacji Sąd Apelacyjny w (...) rozpoznał należycie i w sposób prawidłowy apelację wniesioną przez obrońcę oskarżonego A. N. i zawarte w niej zarzuty a zaprezentowane w pisemnym uzasadnieniu stanowisko w przedmiocie nieuwzględnienia podniesionych w zwykłym środku odwoławczym zarzutów zasługuje na akceptację. Sąd Apelacyjny w (...) wbrew twierdzeniom autora kasacji uczynił to w zgodzie z treścią art. 433§2 kpk w zw. z art. 457§3 kpk.

W zakresie podniesionego zarzutu obraży art. 41§1 kpk kategorycznie i zasadnie stwierdzono, że nie istniały jakiegokolwiek podstawy do wyłączenia sędziego Sądu Okręgowego w B. S. S. od rozpoznania niniejszej sprawy. Trafnie w tym zakresie stwierdzono, że uprzednie wyrokowanie co do oskarżonego A. N. w innej wskazanej sprawie o sygn. akt III K (...) toczącej się jeszcze przed Sądem Rejonowym w B. przez sędziego S. S. nie stanowi uzasadnionej wątpliwości co do jego bezstronności w przedmiotowej sprawie w rozumieniu art. 41§1 kpk. Sąd Apelacyjny wykluczył zaś tożsamość zarzutów z przedmiotowej sprawy z tymi które były przedmiotem orzekania w sprawie III K (...) Sądu Rejonowego w B.. Podzielić należy także stanowisko Sądu odwoławczego zawarte w pisemnych motywach wyroku (k. 5878), że argumentem za wyłączeniem sędziego, nie jest i nie może być negatywna ocena wyjaśnień skazanego w innej sprawie.

Nie jest również zasadny zarzut zawarty w pkt 1b dotyczący rażącego naruszenia art. 170§1 pkt 2 i 3 kpk w zw. z art. 169§2 kpk w zw. z art. 433§2 kpk w zw. z art. 457§3 kpk. Przedmiotowy zarzut jest w istocie powtórzeniem zarzutów obraży art. 170§ pkt 2 i 3 kpk w zw. z art. 169§2 kpk w zw. z art. 6 kpk zawartych w pkt 1b, c, d i e zwykłego środka odwoławczego z tym, że odnosi się do

kwestionowania stanowiska Sądu odwoławczego polegającego na uznaniu, iż „oddalenie szeregu wniosków dowodowych zgłoszonych w toku postępowania przed Sądem I instancji nie narusza prawa do obrony skazanego”.

Wbrew twierdzeniom autora kasacji w zakresie rozpoznania i oceny tych zarzutów Sąd odwoławczy nie dopuścił się rażącej obrazy art. 433§2 kpk w zw. z art. 457§3 kpk, gdyż w sposób przekonujący i logiczny wykazano powody uznania ich bezzasadności. Sąd Apelacyjny rozpoznając przedmiotowe zarzuty wskazał również, że wnioski dowodowe w nich zawarte zostały praktycznie powtórzone w apelacji i były procedowane na rozprawie odwoławczej. W związku z tym dokonano ponownej oceny zasadności tych wniosków przez sąd odwoławczy w uzasadnieniu postanowienia oddalającego te wnioski. Zasadnie przy tym stwierdzono w pisemnych motywach wyroku, że wnioskowane okoliczności podnoszone przez obrońcę skazanego były przedmiotem badania podczas przeprowadzania innych dowodów zgromadzonych w niniejszej sprawie.

Odnosnie zaś zarzutów rażącej obrazy art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 4 kpk, który jest również powieleniem zarzutu zawartego w apelacji to stwierdzić należy, że tego rodzaju zarzut obrazy przepisów postępowania ze sfery gromadzenia i oceny dowodów w tym art. 7 kpk może być podnoszony w postępowaniu kasacyjnym tylko wówczas gdy Sąd odwoławczy czynił samodzielne ustalenia faktyczne, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Z kolei zarzut zawarty w pkt 3a dotyczący rzekomego rażącego naruszenia art. 438 pkt 3 kpk w zw. z art. 433§2 kpk w zw. z art. 457§3 kpk w istocie odnosi się do kwestionowania dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych o czym świadczy w sposób jednoznaczny wskazanie w treści przedmiotowego zarzutu art. 438 pkt 3 kpk, który to przepis określa rodzajowy zarzut w postaci błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku. Tego rodzaju zarzut jak wynika zarówno z treści art. 523§1 kpk jak również z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przytoczonego we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia nie może być przedmiotem postępowania kasacyjnego, gdyż Sąd Najwyższy w ramach tego postępowania nie weryfikuje zasadności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych.

W odniesieniu do zarzutu rażącej obrazy art. 433§1 kpk w zw. z art. 440 kpk

zawartego w pkt 4a omawianej kasacji to stwierdzić należy, że Sąd Apelacyjny w [...] nie naruszył wymienionych przepisów prawa procesowego i to w sposób rażący. Pierwszy z tych przepisów określa zakres rozpoznania sprawy przez Sąd odwoławczy (art. 433§1 kpk), zaś drugi odnosi się do rażącej niesprawiedliwości orzeczenia, która w niniejszej sprawie nie zachodzi. Sąd odwoławczy jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego kasacją wyroku rozpoznał przedmiotową sprawę w granicach zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów. Nie zaistniały zaś żadne okoliczności uzasadniające jej szersze rozpoznanie. Przyjmuje się, że Sąd odwoławczy jest zobowiązany do orzekania z urzędu na podstawie art. 440 kpk jedynie wówczas gdy stwierdził przy okazji kontroli odwoławczej, zaistnienie takich uchybień, które rażąco obciążają poczucie sprawiedliwości (por. np. wyrok SN z 27.01.2017r., V KK 286/16 OSNKW 2017, z. 5, poz. 30). Nieskorzystanie zaś przez Sąd odwoławczy z unormowania art. 440 kpk nie stanowi naruszenia prawa, jest bowiem niczym innym, jak tylko wyrazem przekonania Sądu o sprawiedliwości wyroku (por. np. postanowienie SN z dnia 25.03.2003r., III KKN 129/01, R-OSNKW 2003 poz. 640, z dnia 1.09.2016r., V KK 152/16, z dnia 22.09.2016r., III K 133/16 i z dnia 28.08.2019r., II KK 255/19).

Nie jest również zasadny zarzut rażącej obrazy art. 299§7 kpk w zw. z art. 433§2 kpk oraz art. 457§3 kpk. Z treści art. 299§7 kk wynika, że przedmiotowy przepis nakłada na sąd orzekający w razie skazania za przestępstwo określone w §1 lub §2 obowiązek orzeczenia przepadku przedmiotów pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa a także korzyści z tego przestępstwa lub ich równowartości, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego obraza przepisu prawa materialnego oznacza bądź niepostąpienie przez Sąd zgodnie z ustanowionym nakazem bądź też postąpienie wbrew wyraźnemu ustawowemu zakazowi, może również przyjąć postać błędnej wykładni określonego przepisu prawa materialnego (por. postanowienie SN z dnia 2.12.2020r., I KK 185/20). Omawiany zarzut stanowi powtórzenie zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 299§7 kk zawartego w pkt 12 zwykłego środka odwoławczego do którego odnosił się Sąd odwoławczy zasadnie stwierdzając, że oczywisty i obligatoryjny pozostaje przepadek równowartości uzyskanych z popełnionego przestępstwa określonego w art. 299§5

kk korzyści majątkowej.

Z wyżej wskazanych powodów kasacja została oddalona jako oczywiście bezzasadna na podstawie art. 435§3 kpk.